

Czy Polska może powtórzyć sukces fotowoltaiki w Niemczech - wywiad z ekspertem

Rozmowa z Michałem Kitkowskim, ekspertem w zakresie fotowoltaiki i prezesem zarządu SunSol

Polska to ewidentnie nie Grecja. Dni bezchmurnych mamy tutaj mało, a słońce świeci intensywnie ledwie przez dwa, trzy miesiące. Czy na tej szerokości geograficznej energetyka słoneczna w ogóle ma sens?

Słońce świeci codziennie i to przez cały rok. Kwestią jest intensywność i czas świecenia. W Polsce od marca do października mamy największe uzyski mocy, z kolei miesiące zimowe stanowią zaledwie 10% uzysku całorocznego. Niemcy w tej chwili zaspokajają aż 7% swojego ogromnego, całkowitego zapotrzebowania na energię z PV i są najlepszym przykładem, że to ma sens.

W Niemczech na tę chwilę funkcjonuje ponad 45 GW w instalacjach PV. W Polsce natomiast przekroczono ostatnio 1 GW zainstalowanej mocy w PV. Z czego wynika ta dysproporcja?

Niemcy swoją przygodę z PV zaczęli na początku lat dziewięćdziesiątych, testując rozwiązania, które miały służyć ponad 25 lat. Od tego czasu stopniowo, wraz ze spadkiem kosztów technologii, wzrastała moc zainstalowana. Co do zasady, Polska ma takie samo nasłonecznienie jak Niemcy. Różnica polega na prawodawstwie umożliwiającym instalowanie PV. W Polsce zmieniło się ono po raz pierwszy w 2013, a korzystny system rozliczeń tzw. opustów powstał dopiero w 2016. Ostatecznie Polska wdrożyła prawodawstwo w zakresie PV naprawdę w odpowiednim momencie, gdyż technologia jest już tania i sprawdzona.

Jakie warunki powinny zostać spełnione, aby zainwestować w fotowoltaikę? Czy jest jakaś minimalna powierzchnia dachu? Czy można na przykład zainstalować taki

panel przy domku letniskowym?

Generalnie każda powierzchnia dachu jest wystarczająca, bo można montować instalacje już od 1 modułu PV. Do montażu opłacalnej instalacji PV, czyli o mocy 3-4 kW, potrzebujemy ok. 20 m kw. dachu lub gruntu. A standardowe wielkości instalacji w Polsce oscylują między 5 a 10 kW.

Jak można sprawdzić lub dokonać obliczenia, czy montaż paneli słonecznych będzie się nam opłacał? Czy powstało w tym celu jakieś narzędzie? Czy jest jakiś prosty wzór?

Najlepiej skonsultować się z profesjonalną, zajmującą się PV firmą, która za pomocą dedykowanego oprogramowania wyliczy nasze potencjalne uzyski. Można też skorzystać z narzędzia przygotowanego przez UE, umieszczonego pod adresem:

https://re.jrc.ec.europa.eu/pvg_tools/en/tools.html

Czy panele słoneczne można łączyć z innymi metodami oszczędzania energii, aby osiągnąć jeszcze lepszy efekt? I jakie są to metody?

Ważnym elementem jest efektywność energetyczna, na przykład oświetlenie LED i energooszczędne urządzenia. Z drugiej strony, pompy ciepła czy samochody elektryczne zwiększają ilość konsumowanej energii, ale zarazem zwiększają naszą niezależność w dziedzinie produkcji własnego ciepła czy „paliwa” do samochodu.

Czy montując na dachu panele słoneczne można uniezależnić się od rynkowych cen energii?

Tak, ponieważ podpisujemy umowę z energetyką na 15 lat na zasadach opustu, czyli rocznego bilansowania energii. Rozliczenie jest w stosunku 1 kWh wprowadzonej energii za 0,8 kWh odebranej z sieci, więc wzrost cen energii nie przekłada się na wzrost naszych opłat.

Jak długo czeka się na zwrot inwestycji w postaci montażu paneli?

Biorąc pod uwagę: ulgę termomodernizacyjną, obowiązującą od 1 stycznia 2019, dotację „Mój prąd” oraz przewidywany wzrost cen energii, osiągnięcie zwrotu to około siedem, dziewięć lat w zależności od wielkości systemu i użytych komponentów.

Jak wygląda konserwacja paneli słonecznych i czy jest kosztowna?

Paneli w naszej szerokości geograficznej nie trzeba specjalnie czyścić, chyba że mamy widoczne zabrudzenia, na przykład odchodami ptaków. Możemy to robić samemu, pamiętając o zasadach czyszczenia paneli. Czyszczenie powinno odbywać się mniej więcej co trzy, pięć lat przy małych systemach, a co sześć miesięcy – przy większych systemach – również warto przeprowadzić przegląd instalacji. Koszt przeglądu małych instalacji to około 500 zł dla zastosowań przemysłowych, w zależności także od ich wielkości.

Jakiego rodzaju podmioty powinny zainteresować się fotowoltaiką? Wyobrażam sobie, że najczęściej korzystają z niej te przedsiębiorstwa, które muszą zapewnić sobie bezpieczeństwo w zakresie stałego dostępu do energii - szpitale, serwerownie, centra kontaktu?

W tym momencie zarówno osoby fizyczne, jak i przedsiębiorstwa w związku ze wzrostem cen energii powinny być żywo zainteresowane instalacjami PV. Jest to inwestycja, która w okresie swojego trwania, czyli około 25-35 lat, zwróci się kilkukrotnie. Jeżeli ktoś jest zainteresowany systemem zapewniającym ciągły dostęp do energii elektrycznej, powinien pomyśleć o systemie PV powiększonym o bank akumulatorów.

rozmawiał: Adam Majewski, Agencja Rozwoju Pomorza